

SYLABUSDOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2023/2024-2025/2026
(skrajne daty)

Rok akademicki 2025/2026

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Antropopresja i wymieranie gatunków
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Wydział Biologii, Ochrony Przyrody i Zrównoważonego Rozwoju
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Wydział Biologii, Ochrony Przyrody i Zrównoważonego Rozwoju
Kierunek studiów	Biologia
Poziom studiów	I stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok III, semestr 6
Rodzaj przedmiotu	kierunkowy
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr hab. Ewa Węgrzyn, prof. UR
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr hab. Ewa Węgrzyn, prof. UR (wykład) mgr Maria Kuchtar (ćwiczenia)

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (ćw. terenowe)	Liczba pkt. ECTS
6	20			20					4

1.2. Sposób realizacji zajęć☒ zajęcia w formie tradycyjnej☐ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość**1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)**

WYKŁAD – EGZAMIN

ĆWICZENIA – ZALICZENIE Z OCENĄ

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Zakres wiadomości z Zoologii bezkręgowców, Zoologii kręgowców, Botaniki ogólnej i systematycznej, Ochrony środowiska i przyrody.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Zrozumienie wpływu działań człowieka na ekosystemy i bioróżnorodność
C2	Identyfikacja głównych czynników przyczyniających się do wymierania gatunków
C3	Opracowanie strategii i działań mających na celu ochronę bioróżnorodności
C4	Edukacja społeczeństwa w zakresie antropopresji i ochrony środowiska
C5	Badanie przypadków sukcesu w ochronie gatunków i przywracaniu równowagi ekologicznej

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Studenci zdobędą wiedzę na temat różnych form antropopresji, czyli oddziaływania człowieka na środowisko naturalne, oraz zrozumieją mechanizmy, przez które te interakcje wpływają na ekosystemy. Studenci będą świadomi skutków antropopresji dla bioróżnorodności, w tym dla wymierających gatunków, a także zdobędą umiejętność analizy i oceny tych skutków. Studenci będą w stanie zidentyfikować główne czynniki, takie jak utrata siedlisk, zmiany klimatu, nadmierna eksploatacja zasobów naturalnych, zanieczyszczenie środowiska itp., które przyczyniają się do wymierania gatunków	K_Wo1; K_Wo8
EK_02	Studenci zdobędą umiejętność opracowywania strategii i działań mających na celu ochronę bioróżnorodności, w tym tworzenie programów ochrony przyrody i inicjatyw mających na celu zmniejszenie antropopresji. Studenci będą w stanie opracować metody i narzędzia edukacyjne, które pomogą w podnoszeniu świadomości społeczeństwa na temat antropopresji i ochrony środowiska, a także w promowaniu działań społecznych wspierających ochronę przyrody.	K_Uo4; K_Uo6; K_U10
EK_03	Studenci będą zdolni do analizy i identyfikacji przypadków sukcesu w ochronie gatunków i przywracaniu równowagi ekologicznej, a także wyciągania wniosków na temat czynników sukcesu.	K_Ko1; K_Ko4

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Historia masowych wymierań gatunków w dziejach Ziemi
Definicje i rodzaje antropopresji: Wyjaśnienie pojęcia antropopresji oraz przedstawienie różnych rodzajów oddziaływań człowieka na przyrodę.
Analiza mechanizmów antropopresji, czyli oddziaływania człowieka na środowisko naturalne
Wpływ antropopresji na różnorodność gatunkową w różnych ekosystemach
Ocena roli czynników takich jak utrata siedlisk, zmiany klimatu, nadmierna eksploatacja zasobów naturalnych, zanieczyszczenie środowiska
Analiza istniejących programów ochrony przyrody i ocena ich skuteczności
Nowe rozwiązania i inicjatywy mające na celu zmniejszenie antropopresji i ochronę zagrożonych gatunków.
Wypracowanie metod i narzędzi edukacyjnych, które pomogą zwiększyć świadomość społeczeństwa na temat wpływu człowieka na przyrodę.
Analiza przykładów, gdzie skuteczne działania przyczyniły się do ochrony gatunków i przywrócenia równowagi ekologicznej.
Identyfikacja czynników sukcesu, które można zastosować w innych obszarach ochrony bioróżnorodności

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Masowe wymieranie bezkręgowców – przyczyny i skutki
Masowe wymieranie ryb – przyczyny i skutki
Masowe wymieranie płazów – przyczyny i skutki
Masowe wymieranie gadów – przyczyny i skutki
Masowe wymieranie ptaków – przyczyny i skutki
Masowe wymieranie ssaków – przyczyny i skutki
Analiza i dyskusje nad aktualnymi wydarzeniami: Rozważanie i omawianie bieżących wydarzeń i kontrowersji związanych z antropopresją i ochroną gatunków.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład z prezentacją multimedialną/ konwersatoryjny, projekt, praca w grupach, dyskusja, praca w laboratorium

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01 – EK_03	PREZENTACJA ZALICZENIOWA, KOLOKWIMUM, EGZAMIN PISEMNY: TESTOWY/ Z PYTANIAMI OTWARTYMI, WYPOWIEDŹ USTNA	W; LAB.;

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Metody oceny:

- A: Pytania z zakresu wiadomości do zapamiętania;
- B: Pytania z zakresu wiadomości do rozumienia;
- C: Rozwiązywanie zadania pisemnego typowego;
- D: Rozwiązywanie zadania pisemnego nietypowego;

Kryteria oceny:

- za niewystarczające rozwiązanie zadań tylko z obszaru A i B = ocena 2,0
- za rozwiązanie zadań tylko z obszaru A i B możliwość uzyskania max. oceny 3,0
- za rozwiązanie zadań z obszaru A + B + C możliwość uzyskania max. oceny 4,0
- za rozwiązanie zadań z obszaru A + B + C + D możliwość uzyskania oceny 5,0

Ćwiczenia: zaliczenie z oceną : prezentacja zaliczeniowa/ kolokwium/wypowiedź ustna, ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych

Wykład: egzamin pisemny: testowy/ z pytaniami otwartymi/

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich założonych efektów kształcenia.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzinna zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	40
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	20
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	60
SUMA GODZIN	120
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	4

** Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.*

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	
zasady i formy odbywania praktyk	

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:
Literatura uzupełniająca:

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej